

HET BIJBELSE KERNWOORD KENNEN/ KENNIS

Introductie

In onze tijd speelt het begrip kennis een beslissende rol in de (westerse) wereld. Kennis is macht. Op alle terreinen (techniek, wetenschap, enz.; tot in diepzeewonderzoek en in heelalverkenningen). ICT (informatie en communicatie technologie via Internet) spelen een hoofdrol in onze wereld; van basisschool tot hogeschool en universiteit. Nederland en Europa, ja wereldwijd zijn kennissamenlevingen geworden; er zijn duizenden netwerken als aanleveringsbedrijven van kennis en vaardigheden. Wat moet een mens allemaal niet in zijn mars hebben om te kunnen functioneren?! Het moet van de beste kwaliteit zijn. Kennis dient ook optimaal en functioneel gepresenteerd te worden, wil ze weerklink vinden. Mobieltjes en iPods, twitter en facebook zijn bij veel jongeren tot in het holst van de nacht actief.

Persoonlijke relatie en omgang in daden en woorden (0. T.)

Het woord kennen/kennis komt ook in de Bijbel vaak voor. Opvallend is, dat het Oudtestamentische woord voor kennen (Hebr.'jada') steeds de centrale notie bevat van een existentiële ontmoeting. Kennis ontstaat door persoonlijke relatie en omgang, niet door zgn. objectief wetenschappelijk intellectueel onderzoek. Er is in de Bijbel sprake van een totale benadering van de dingen. Het kennen van mensen onderling is een zaak van gemeenschap hebben met elkaar.

Bekennen is o.a. en vrouw. Het hartelijke en dus buiten het hart brengt dan bekennen, d.i. (Spr. 1 : 7; Jer. „bemoeienis" een Zich

Om die God te Zijn daden en Hij verlost Zijn door de wet van (ballingschap). geval niet juist studie van maken. Men moet naar de catechisatie.

aanduiding van de intieme omgang van man kennen van God is al evenzeer een zaak van verborgen omgang met Hem. Deze kennis is steeds „bevindelijk" van aard. Ze gaat niet om (vgl. Jes. 1 : 3). Die kennis van God voorts ook erkenning met zich mee, een belijden van Zijn Naam, de vreze des Heeren 31 : 34). En dat alles als vrucht van Gods met Zijn volk, Zijn kennen van dat volk als bekommeren om hen (zie Ez. 16).

leren kennen moet men Hem dus ervaren in woorden. Hij is de God van de geschiedenis. volk (uittocht uit Egypte) en wijst het de weg Mozes. Hij straft het ook op Zijn tijd Om Hem te leren kennen moet men in elk wegvluichten uit de geschiedenis, maar er

Gnosis, extase, ascese (Grieks)

Heel anders spreekt de Griek over deze dingen. Om kennis te verwerven gaat hij naar een filosofenschool, waar men hem leert om achter de uitwendige verschijnselen der dingen te leren zien. Alles wat zich aan het mensenoog vertoont, is immers slechts een film van de onzichtbare, eeuwige dingen. Het komt erop aan, dat men daar doorheen leert zien en doordringt tot de oergrond der dingen, het eeuwig-zijnde.

Vooraf ook in de mysteriereligies probeert de Griek via allerlei initiaties (inwijdingen) in extase te komen en daardoor tot kennis (wedergeboorte). De inhoud van die kennis is, dat men

tot het inzicht komt, dat de ziel op een tragische wijze verstrikt is geraakt in de materie, dat zij door zelfkennis (Gr. 'gnothi seauton') aan die gebondenheid ontsnappen kan en tot het licht terug kan keren. Dat gaat gepaard met ascese en versterving aan de wereld. Zo wordt men de goddelijke natuur en de onsterfelijkheid deelachtig. Men komt tot gnosis (kennis).

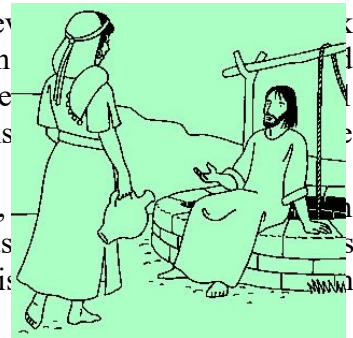
Ontmoeting, verdieping, navolging (N. T.)

Geheel in de lijn van het O.T. spreekt ook het N.T. op vele plaatsen over het kennen van God als een zaak van ontmoeting. Het is een liefhebben en erkennen van God, vooral in Zijn heilsdaden in Zijn Zoon Jezus Christus (vgl. Rom. 3 : 17; 2 Kor. 8 : 9; Hebr. 3 : 10). Het nieuwe is nu, dat ook de heidenvolken door de apostolische prediking tot deze kennis des Heeren kunnen komen. De „tijden der onwetendheid" zijn voorbij (Hand. 17 : 30). 'God verkondigt nu aan alle mensen alom, dat zij zich bekeren' (vgl. ook 1 Thess. 1 : 9).

De gemeenten worden dan voorts door Paulus tot een toenemen en groeien in de kennis van Jezus Christus opgewekt. Het moet komen tot de volle wasdom van die kennis (Ef. 4 : 13vv.). Alleen zo kan de gemeente sterk staan, ook in de strijd tegen dwaalgeesten (vgl. verder Rom. 15 : 14; 1 Kor. 1 : 5; Fil. 3 : 10). Kennis dient tot opbouw der gemeente, zodat zij in liefde verwacht en in gehoorzaamheid vertrouwt.

Vooraf ook in het Johannes-evangelie en in de Johanneïsche brieven gelegd op dit kennen van God in Christus als een deelhebben aan Hem. Het kennen = in God geloven en Hem liefhebben. Het is Jezus volgen (vgl. Joh. 2 : 3-5). Zoals in de geschiedenis van Jezus en de Samaritaans

afbeelding. Zeer waarschijnlijk legt Johannes daar ook zo sterk de nadruk op, kennis (gnosis) in Griekse zin. Het kennen van God in Christus is een heilsopenbaring in de historische Jezus. Het is geen intellectualistische, boventijdelijke, onhistorische ideeën.

Het bewaren en verdedigen van de leer

Wel moeten we bedenken, dat in het N.T. vooral in de latere geschriften (bijv. de Pastorale brieven) de inhoud van de geloofskennis ook steeds grote aandacht krijgt. Het kennen van God in Christus is niet slechts een zaak van relatie, maar evenzeer een zaak van existentieel verwerken van de overgeleverde leer, de gezonde woorden van Jezus Christus. Men dient die ook te bewaren en te verdedigen (tegen dwaalleer) als een pand en depositum.

Geen mystieke vrijbuitelij

De geloofskennis, die de apostelen de gemeenten hebben aangeprezen, heeft dus niets te maken met het spiritualistische en vaak ook libertinistische streven van de gnostiek. Deze soort gnosis bedoelde de mensen door extase en ascese los te maken van een liefdevol en daadwerkelijk leven in gebondenheid aan de historische Jezus en in verbondenheid met een dagelijkse levensheiliging. Geen mystieke vrijbuitelij, maar een leven in praktische geloofsgehoorzaamheid. Geen geheimleer voor een „geestelijke elite”, maar een bedelaarsgeloof, dat de wereld overwint (vgl. 1 Kor. 2 : 6vv; 6 : 12vv; 8 : 1vv; 1 Tim. 6 : 20; verder de Judasbrief, 2 Petrus, 1 Johannes en Openb. 2 : 24).